

Πολλά βιβλία γίνονται ένα: Ο Κανόνας της Αγίας Γραφής

Επειδή μέχρι τον 4ο αι. μ.Χ. κυκλοφορούσαν πολλά κείμενα με ψευδεπίγραφα (πλαστογραφημένα) ονόματα Αποστόλων, που περιείχαν αιρετικές ή μη αποδεκτές απόψεις και διδασκαλίες και δημιουργούσαν σύγχυση στην πίστη των χριστιανών, η Εκκλησία συνειδητοποίησε την ανάγκη να ξεχωρίσει τα γνήσια αποστολικά κείμενα από τα πλαστά και αιρετικά. Έτσι, ύστερα από πολλή, επίπονη και κοπιώδη πνευματική εργασία και προσευχή, οι Πατέρες, οι οποίοι συμμετείχαν στις **Οικουμενικές Συνόδους** που είχαν αναλάβει αυτό το έργο, δημιούργησαν έναν «κλειστό» κατάλογο βιβλίων, από τον οποίο κανείς πλέον δεν θα μπορούσε να αφαιρέσει ή να προσθέσει κάτι και στον οποίο συμπεριλήφθηκαν και τα κείμενα της Παλαιάς Διαθήκης. Η συλλογή αυτή των **76 βιβλίων (49 της Παλαιάς Διαθήκης και 27 της Καινής Διαθήκης)** αποτελεί τον **Κανόνα** της Αγίας Γραφής. Όλα τα υπόλοιπα βιβλία, που για διάφορους λόγους δεν κρίθηκαν κατάλληλα να μπουν στον Κανόνα, ονομάστηκαν «απόκρυφα».

Οι μεταφράσεις της Βίβλου

Ανάμεσα στα τόσα εκατομμύρια βιβλία που γράφτηκαν, **η Αγία Γραφή παραμένει μέχρι σήμερα το βιβλίο με τη μεγαλύτερη κυκλοφορία παγκοσμίως**. Έχει μεταφραστεί σε περισσότερες από **1.600** γλώσσες και διαλέκτους και συνεχίζει να μεταφράζεται στις «ζωντανές» γλώσσες του κόσμου (σε όσες μιλούνται). Η διασημότερη μετάφρασή της, είναι αυτή που έκαναν οι **«Εβδομήκοντα»** ή «Ο΄» όπως συχνά αναγράφονται με τον ελληνικό αριθμό. Πρόκειται για μια ομάδα εβδομήντα λόγιων των Ελληνιστικών χρόνων, οι οποίοι από τον 3ο ως τον 1ο αι. π.Χ. μετέφρασαν την Παλαιά Διαθήκη **από τα Εβραϊκά στην κοινή ελληνική γλώσσα της εποχής, την ελληνιστική**, καθιστώντας έτσι κατανοητό στους ανθρώπους το μήνυμα της σωτηρίας και της λύτρωσης από τον Θεό.

Το απόκρυφο Ευαγγέλιο του Ιωάννη

Ιδέα για δραστηριότητα

Σε ομάδες αναζητήστε περισσότερες πληροφορίες για την μετάφραση των Εβδομήκοντα:

- Οι λόγιοι αυτοί ποια εθνική και θρησκευτική προέλευση είχαν;
- Γιατί μετέφρασαν την Αγία Γραφή; Ποιος χρειαζόταν αυτό το έργο;
- Γιατί θεωρείται η σημαντικότερη μετάφραση; Τι το ιδιαίτερο είχε;
- Έχει διασωθεί;

Ζητήστε τη βοήθεια του δασκάλου/της δασκάλας σας για να παρουσιάσετε τα ευρήματά σας στην τάξη σε πόστερ, δίνοντάς του τη μορφή παπύρου.

Η Αγία Γραφή στο κέντρο της ζωής της Εκκλησίας

Στην Καινή Διαθήκη βρίσκουμε πολλά αποσπάσματα ή προφητείες της Παλαιάς Διαθήκης που μιλούν **για τον Μεσσία, το λυτρωτικό του έργο και τον ερχομό του**. Πολύ φυσικά, λοιπόν, η Παλαιά Διαθήκη έγινε για τη λατρεία της Εκκλησίας ανάγνωσμα και για τη χριστιανική τέχνη πηγή έμπνευσης. Η Παλαιά Διαθήκη ερμηνεύτηκε πολύπλευρα από τους Πατέρες της Εκκλησίας σε ένα πλήθος συγγραμμάτων. Οι **Ψαλμοί** της μπήκαν από την αρχή ακόμη στη λειτουργική ζωή της Εκκλησίας. Οι πρώτοι χριστιανοί, καθώς δεν είχαν ακόμη γραφτεί τα βιβλία της Καινής Διαθήκης, χρησιμοποιώντας την Παλαιά Διαθήκη κάτω από το φως της διδασκαλίας του Χριστού, καταλάβαιναν καλύτερα το νόημα των αληθειών που φανέρωσε κάποτε ο Θεός στους ανθρώπους.

Πολλοί **υμνογράφοι** της Εκκλησίας άντλησαν την έμπνευσή τους από πρόσωπα και γεγονότα της Παλαιάς Διαθήκης. Δεν είναι λίγες οι φορές που με θαυμαστή τέχνη παρουσιάζουν τη σχέση και την ενότητα των δύο Διαθηκών, ενώ οι **αγιογράφοι** αποτύπωσαν μέσα στους ναούς σκηνές και πρόσωπα της Παλαιάς Διαθήκης (μαζί με αυτά της Καινής), για να τα βλέπουν οι πιστοί στον χώρο της λατρείας τους και ιδιαίτερα όσοι δεν μπορούν να διαβάσουν, αποτελώντας έτσι τον καλλιτεχνικό και τον διδακτικό τους περίγυρο. **Αυτές οι σκηνές υπάρχουν και στο εορτολόγιο της Εκκλησίας: Η θυσία του Αβραάμ, το όνειρο του Ιακώβ, ο Δανιήλ στον λάκκο των λεόντων, ο Δαβίδ, η φιλοξενία του Αβραάμ (ως προτύπωση* της Αγίας Τριάδας), οι Κριτές είναι κάποια από τα αγαπημένα θέματα των αγιογράφων.** Οι προφήτες αγιογραφούνται πάντοτε στη βάση του τρούλου των ναών μαζί με τους τέσσερις Ευαγγελιστές, που βρίσκονται πιο κάτω, στις τέσσερις γωνίες που στηρίζεται ο τρούλος. Βλέπουμε, επομένως, σε πόσο υψηλή θέση τοποθετούνταν και συνδέονταν τα πρόσωπα αυτά των δύο Διαθηκών.

Η Εκκλησία ενθαρρύνει τους πιστούς να μελετούν την Παλαιά Διαθήκη, έχοντας πάντοτε

* Προτύπωση: η παρουσίαση με εικόνες ή σύμβολα ενός προσώπου ή ενός γεγονότος που θα ακολουθήσει.

υπόψη τους ότι, το σχέδιο του Θεού για τη σωτηρία του ανθρώπου ολοκληρώνεται με τον ερχομό του Χριστού και το Ευαγγέλιο.

Ο Χριστός και ο Αβραάμ συνυπάρχουν στην αγιογραφία

Η Αγία Γραφή είναι πάντοτε παρούσα στη λατρευτική ζωή της Εκκλησίας (Μυστήρια, ακολουθίες), με την ανάγνωση αποσπασμάτων τόσο της Παλαιάς Διαθήκης, όσο και της Καινής, η οποία περιγράφει τη ζωή και τη διδασκαλία του Χριστού, που είναι η κεφαλή της Εκκλησίας.

Η Θεία Ευχαριστία, εξάλλου, αλλά και όλες οι ιερές Ακολουθίες της Εκκλησίας, δεν είναι τίποτε άλλο, παρά μία δραματοποιημένη αναβίωση των γεγονότων της Αγίας Γραφής.

Σε κάθε Θεία Λειτουργία, σε κάθε Μυστήριο και στις περισσότερες Ακολουθίες της Εκκλησίας, διαβάζονται αποσπάσματα από τα βιβλία της Καινής Διαθήκης. Τα αποσπάσματα αυτά λέγονται **περικοπές ή αναγνώσματα**: τα **αποστολικά αναγνώσματα** προέρχονται από τις Επιστολές ή τις Πράξεις των Αποστόλων και τα **ευαγγελικά αναγνώσματα** από τα τέσσερα Ευαγγέλια. Το **Ευαγγέλιο** ή Ευαγγελιστάριο ή Εκλογάδιο, που περιέχει περικοπές από τα τέσσερα Ευαγγέλια, τα οποία διαβάζονται σε όλες τις Ακολουθίες, είναι τοποθετημένο στην Αγία Τράπεζα, κοντά στα Τίμια Δώρα. Στη διάρκεια της Μικρής Εισόδου στη Θεία Λειτουργία, ο ιερέας κρατώντας το Ευαγγέλιο ψηλά, με τη συνοδεία λαμπάδων, το «εισοδεύει», όπως λέμε, διασχίζοντας τον ναό προς την Ωραία Πύλη, συμβολίζοντας την παρουσία και διδασκαλία του Χριστού στη γη. Αντίστοιχα, το βιβλίο που περιέχει όλα τα αποστολικά αναγνώσματα ονομάζεται **«Απόστολος»** και βρίσκεται πάντοτε στο αναλόγιο των ψαλτών.

Ιδέα για δραστηριότητα

Επισκεπτόμαστε έναν ι. ναό και με τη βοήθεια του ιερέα σημειώνουμε τις διαδρομές που πραγματοποιούνται με το Ευαγγέλιο στις Ακολουθίες, καθώς και τις θέσεις στις οποίες αυτό τοποθετείται.